

Opgang, 30 november 2025

Teksten

1 – Heinrich Schütz (1585-1672): "Magnificat anima mea Dominum", Uppsala Magnificat (a 18) (Claire Lefilliâtre (sopraan); Hans-Jörg Mammel (tenor); Chœur de Chambre de Namur; La Fenice, o.l.v. Jean Tubéry)

Dit werk van Telemann (1665?), voor 4 solisten, dubbelkoor, 3 trombones, 2 violen, orgel en basso continuo, is een van de vier zettingen die hij maakte op de tekst van de Lofzang van Maria. In deze uitvoering zijn 2 solisten door instrumenten vervangen.

Het werk is alleen overgeleverd in een handschrift in de universiteitsbibliotheek van Uppsala.

Magnificat anima mea Dominum.
Et exultavit spiritus meus in Deo salutari meo.

Quia respexit humilitatem ancillae suae.

Ecce enim ex hoc beatam me dicent omnes
generationes.

Quia fecit mihi magna, qui potens est, et sanctum
nomen eius.

Et misericordia a progenie in progenies, timentibus
eum.

Fecit potentiam in brachio suo, dispersit superbos
mente cordis sui.

Deposuit potentes de sede et exaltavit humiles.

Esurientes implevit bonis, et divites dimisit inanes.

Suscepit Israel puerum suum recordatus
misericordiae suae.

Sicut locutus est ad patres nostros, Abraham et
semini eius in saecula.

Gloria Patri et Filio et Spiritui Sancto, sicut erat in
principio et nunc et in saecula saeculorum, Amen.

Groot maakt mijn ziel de Heer,
en mijn geest heeft zich verheugd om God mijn
Redder.

Want Hij aanschouwde de nederigheid van zijn
dienares:

ja zie, van nu af aan spreken alle geslachten mij
zalig.

Want grote dingen heeft Hij mij gedaan
die machtig is, en heilig is Zijn naam.

En Zijn barmhartigheid is van nageslacht tot
nageslacht, voor hen die Hem vrezen.

Hij heeft kracht getoond in Zijn arm,
en hoogmoedigen in de gedachte van hun hart
verstrooid.

Hij stootte machtigen van hun zetel,
en nederigen heeft Hij verheven.

Hongerigen heeft Hij met gaven vervuld,
en rijken heeft Hij leeg weggezonden.

Hij is Israel zijn dienaar te hulp geschoten,
zijn barmhartigheid gedenkend,
zoals Hij gesproken heeft tot onze vadersen,
Abraham en zijn zaad in eeuwigheid.

Eer aan de Vader en de Zoon en de Heilige Geest,
zoals het was in het begin en nu en altijd en in de
eeuwen der eeuwen. Amen.

2 – Georg Philipp Telemann (1681-1767): Cantate "Was für ein jauchzendes Gedränge", TWV 1:1509 (voor STB solisten, en 4-stemmig koor) (Hanna Herfurtner (S); Mirko Ludwig (T); Peter Kooij (B); Kölner Akademie olv. Michael Alexander Willens)

Deze cantate van Telemann is speciaal voor de eerste zondag van Advent geschreven. In de Lutherse eredienst ligt de nadruk op deze zondag op Jezus' intocht in Jeruzalem, aangekondigd in Zacharia 9:9, en het daarmee corresponderende evangelie van Mattheüs 21:4-5 (Zeg tegen vrouwe Sion: "Kijk, je koning is in aantocht, Hij is zachtmoedig en rijdt op een ezelin en op een veulen, het jong van een lastdier."). De 'dochter van Sion' is de allegorische benaming voor Jeruzalem.

Vervolg op pagina 2

1. Aria (tenor)

Was für ein jauchzendes Gedränge begleitet und umgibt den König aller Welt, der jetzo seinen Einzug hält.

Wie kommt es, dass mein Fuß noch unbeweglich steht, und nicht wie dieses Volk mit seinem Jesu geht?

Mein König und mein Gott! Ich nahe mich zu dir: Vergönne mir, dass ich mich auch in dieses jauchzende Gedränge aus froher Andacht menge.

Wat een uitgelaten menigte begeleidt en omringt de Koning van de hele wereld nu hij zijn intrede maakt.

Hoe kan het dat mijn voet nog steeds roerloos staat, en niet wandelt zoals dit volk met hun Jezus?

Mijn Koning en mijn God! Ik kom tot U: geef mij de gelegenheid mij aan te sluiten bij deze juichende menigte van vreugdevolle toewijding.

2. Koraal (Paul Gerhardt: "Wie soll ich dich empfangen", 2^e strofe)

Dein Zion streut dir Palmen und grüne Zweige hin. Und ich will dir in Psalmen ermuntern meinen Sinn. Mein Herze soll dir grünen in stetem Lob und Preis, und deinem Namen dienen, so gut es kann und weiß.

Uw Sion strooit palmbomen en groene takken. En ik zal mijn ziel aanmoedigen met psalmen.

Mijn hart zal bloeien in voortdurende lof en glorie voor U, en ik zal Uw naam dienen zo goed als ik kan en weet.

3. Recitatief (bas)

Die Tochter Zions freuet sich, sie ruft: Mein König kommt! Sie seufzet über dich, und sucht, so gut sie kann, mit dem gedrunghen Haufen bald vor, bald hinter dir, bald nebenher zu laufen.

Ihr Auge brennet vor Begier und wendet deinen Blick von dir, aus Furcht, sie möchte dich in dem Gedräng' verlieren. Ihr Menschen! Lasst euch doch durch dies, ihr Beispiel rühren und da ihr euren König seht, der seinen Einzug bei euch hält, so seht nicht weiter auf die Welt; lasst ihn allein den Endzweck eurer Augen sein und räumt ihm das Herz zu seiner Wohnung ein.

De dochter van Sion verheugt zich, zij roept: "Mijn Koning komt!" Zij zucht over u en probeert, zo goed als ze kan, met de menigte mee te rennen, soms voor u uit, soms achter u, soms naast u.

Haar ogen branden van verlangen en wend je blik af, anders zou ze je in de verdrukking misschien verliezen. O mensen! Laat u door dit voorbeeld, haar voorbeeld, ontroeren en nu u uw Koning zijn intrede onder u doet, kijk dan niet verder de wereld in; laat Hem alleen het uiteindelijke doel van uw ogen zijn en maak uw hart tot zijn verblijfplaats.

4. Aria (bas)

Fort, ihr Sünden, aus dem Wege, fort, dass mein König seinen Einzug ohne Hind' rung halten kann. Beste, komm und mache Platz! Denn mein König und mein Schatz nimmt ein unbekehrtes Herze nicht zu seiner Wohnung an.

Weg, jullie zonden, uit de weg, weg, zodat mijn koning ongehinderd zijn intrede kan doen.

Liefste, kom en maak plaats! Want mijn Koning en mijn Schat zullen een onbekeerd hart niet als woonplaats aanvaarden.

5. Koraal (Johann Franck: "Jesu, meine Freude", 5^e strofe)

Gute Nacht, o Wesen, das die Welt erlesen, mir gefällst du nicht.

Gute Nacht, ihr Sünden, bleibet weit dahinten, kommt nicht mehr ans Licht!

Gute Nacht, du Stolz und Pracht; dir sei ganz, du Lasterleben, gute Nacht gegeben.

Goede nacht, o wezen dat de wereld kiest, je kan mij niets meer schelen.

Goede nacht, jullie zonden, blijf ver weg en kom nooit meer aan het licht!

Goede nacht, jij trots en pracht; jij leven van ondeugd, jou wordt goede nacht gegeven.

6. Recitatief (sopraan)

Die Reue muss zuvor durch Mengen ihrer Tränen,
die Mosis Raub und Fluch aus Stämm' und Felsen
presst, den sandig rauhen Weg mit Ernst und
Andacht bahnen. Eh', dass der Heiland sich in unsern
Herzen niederlässt. Bekehre du mich, Herr! Ich lasse
mich bekehren. Hier ist das Opfer meiner Zähnen.
Mein König und mein Gott!

Ach, komm doch auch zu mir! Du kommst. Ich danke
dir dafür. Ich will dir, nun das Volk, die schönsten
Palmen streuen, und wo ich geh' und stehe, aus
allen Kräften schreien. Gelobt sei, der da kömmt!
Gelobt sei Jesus in der Höhe.

Bekering moet eerst het zanderige, ruwe pad met
ernst en toewijding effenen, door de vele tranen die
Mozes' buit en vloek uit de bomen en rotsen
drukken. Voordat de Heiland in ons hart kan komen
wonen, bekeer mij, Heer! Ik zal mij laten bekeren.
Hier is het offer van mijn tranen. Mijn Koning en
mijn God!

O, kom ook naar mij! Jij komt. Ik dank je daarvoor. Ik
zal nu de mooiste palmen voor jullie, de mensen,
uitstrooien en waar ik ook ga, zal ik uit alle macht
juichen. Geprezen zij Hij die komt! Geprezen zij
Jezus in de hoogste hemelen.

7. Koraal

Gelobt sei der da kömmt, gelobt sei Jesus in der
Höhe.

Gezegend is hij die komt, geloofd zij Jezus in de
hoogste hemelen.

8. Aria (sopraan)

Da alles Hosianna ruft, so will auch ich den Mund
erheben, und dieses Freudenwort vermehrt zurücke
geben. Mein Herze soll das Echo sein und meines
Heilands Ruhm vermehren, dass Land und Stadt und
Volk auch in entfernter Luft den lauten Widerhall
vernehmlich deutlich hören, und stimmen mit mir
ein in hellem Ton.

Omdat iedereen "Hosanna" roept, zal ook ik mijn
stem verheffen en dit vreugdevolle woord nogmaals
herhalen. Mijn hart zal de echo zijn en de glorie van
mijn Redder vergroten, zodat land, stad en volk,
zelfs ver weg, de luide echo duidelijk kunnen horen
en zich met een heldere stem bij mij kunnen
voegen.

9. Koraal (Philipp Nicolai: "Wie schön leuchtet der
Morgenstern", 2^e strofe)

Ei, meine Perl, du werte Kron, wahr' Gottes und
Marien Sohn, ein hochgeborner König!
Mein Herz heißt dich ein Lilium, dein süßes
Evangelium ist lauter Milch und Honig. Ei, mein
Blümlein, Hosianna! Himmlisch Manna, das wir
essen, deiner kann ich nicht vergessen.

Oh, mijn Parel, kostbare kroon, ware zoon van God
en Maria, hooggeboren koning!

Mijn hart noemt je Lelie, jouw zoete evangelie is
pure melk en honing. Oh, mijn kleine bloem,
Hosanna! Hemels manna dat we eten, ik kan je niet
vergeten.